

KOORGEL EIDE

Uitgave van de Sint-Gregoriusvereniging in het bisdom Roermond

nummer 25 | juni 2019

INHOUDSOPGAVE:

Prelude.....	1
Gregoriaans.....	2
Een historisch orgel in je huiskamer.....	4
Vooraankondiging.....	7
Duwen of trekken.....	8
Toelichting bij de Muziekbladen.....	12
DO-UT-DES Muziekbladen	
Vreemde woorden in de muziek.....	18
Vanaf de orgelbank.....	20
Gezongen schuldbelijdenis.....	21
TV uitzending.....	22
Jaarverslag SGV 2018.....	24

OMSLAG:

Zomaar een kapelletje in het buitengebied van Sevenum. Midden in een moerasgebied.

Geflankeerd door een fantastische boom. Het kapelletje lijkt wel een symbool van nederigheid; gebouwd op instabiele grond en omgeven door indrukwekkende natuur is het een prachtige plek om even tot bezinning te komen.

REDACTIE:

Ad Voesten
Vic. Drs. E. Smeets
Marian Verstappen (secr.)

E-mail:
koorgeleide@gmail.com

Postadres:
Postbus 470, 6040 AL Roermond

PRELUDE

Zo vlak voor de zomervakanties een zonnige nieuwe "Koorgeleide". Met, naar wij hopen, informatie en inspiratie voor velen. En ja, we krijgen heel af en toe weleens een reactie. Meestal zijn die zeldzame reacties positief en een enkele keer negatief. Mensen die zich ergeren over ditjes of datjes. ("Die DO-UT-DES bladen dat is toch geen muziek.")

Zelden horen we over dingen die als goed ervaren worden.

Is dat ook niet in onze kerkmuzikale praktijk zo? Geef, binnen de kerkmuziekwereld, eens wat vaker een compliment aan elkaar in plaats van een kritische noot. Je kunt op een

repetitie ook eens bijhouden wat er allemaal goed gaat in plaats van wat als fout ervaren wordt. En wat de een als onbegrijpelijk ervaart is voor de ander een open boek. Begrip hebben voor elkaar en open staan voor elkaar zijn de uitdagingen van deze tijd. Een tijd waarin steeds vaker stellingen worden betrokken tegenover elkaar.

Mensen kom uit de loopgraven en zoek de samenwerking, ga leren en verbaas je, wees creatief en doe mee. Nu is de tijd. Morgen is het te laat.

De Redactie

Het volgende nummer van Koorgeleide verschijnt eind september. Kopij kunt u inleveren vóór **25 juli** bij: **koorgeleide@gmail.com** of SGV in het Bisdom Roermond, t.a.v.

Koorgeleide, Postbus 470, 6040 AL Roermond.

De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden artikelen in te korten.

Onderscheidingen voor koor- en zangersjubilea kunnen **minimaal 2 maanden van tevoren** worden aangevraagd bij **sgv.onderscheidingen@gmail.com** of per post: SGV in het bisdom Roermond, t.a.v. Jos Sijstermans, postbus 470, 6040 AL Roermond. Het aanvraagformulier kunt u downloaden via de website van de Sint Gregoriusvereniging in het bisdom Roermond: sgv-roermond.nl

Een actueel adressenbestand is zowel voor u als voor ons van groot belang.

Mocht de adressering van het koorsecretariaat niet (meer) juist zijn, gelieve dit dan z.s.m. te melden aan **sgv.onderscheidingen@gmail.com** En anders per post: SGV in het bisdom Roermond, t.a.v. Jos Sijstermans, postbus 470, 6040 AL Roermond.

Gregoriaans, onbekend maakt onbemind?

We gebruiken de uitdrukking 'onbekend maakt onbemind' vaak om aan te geven dat we iets bij voorbaat al niet leuk vinden. Vreemd eigenlijk, we kennen het nog niet eens. Als je er goed over nadenkt is het een nutteloze uitspraak. Je kunt immers iets wat onbekend is, niet beoordelen. Zo wil ik graag het experiment aangaan om met schoolkinderen gregoriaans te

zingen en hen kennis te laten maken met deze spirituele muzikale wereld. Koorleden denken dan onmiddellijk dat kinderen niet openstaan voor dit genre muziek want "Ze hebben het nog nooit gehoord." Wij volwassenen vullen daarmee in wat kinderen wel of niet leuk vinden. En de teneur is bij ons negatief. "Ze zullen het wel niet mooi vinden".

I ♥ Gregorian Chant

Kinderen zijn nieuwsgierig en staan open voor veel indrukken van buiten af. Vooral muziek.

Het maakt niet uit wat voor soort muziek. Wel is het van belang om de muziek, in dit geval het gregoriaans, in een begrijpelijke context te zetten. Taal, inhoud, functie en uitvoering zijn van essentieel belang. De reactie op slecht gezongen gregoriaans is bij volwassenen niet anders dan bij kinderen. En

ook ik vind het soms moeilijk om de schoonheid van deze gezangen te ontdekken in het dagelijkse parochiewerk.

Gregoriaans zingen met kinderen is eigenlijk geschiedenisles geven met multimedia presentatie.

We hebben het over de Middeleeuwen en hun indrukwekkende kerken en kastelen. Over hoe het geloof in Jezus Christus begon.

Hoe de vroege kerkgemeenschap zong. Hoe het gregoriaans is ontstaan vanuit een andere cultuur dan die van ons. En bovenal wat de jeugd van tegenwoordig bezig houdt.

En nu hoor ik u (negatief) denken “alleen de mobiele telefoon.” Dat klopt, maar op die telefoon communiceren ze de hele dag met een grote groep mensen. Lief en leed delen ze met elkaar. Er wordt digitaal gehuild, gelachen, en soms gescholden, maar de kinderen steunen elkaar daar ook. Meer nog dan vroeger, toen we kleine groepjes dorpsvrienden hadden, zie je nu dat de jongeren een veel groter sociaal netwerk hebben, verspreid over een groter gebied dan het eigen dorp, over de provinciegrenzen heen, wereldwijd.

Vanuit die context gedacht, kun je gregoriaanse vormen gemakkelijk introduceren bij kinderen en jongeren. Met elkaar zingen, of in twee (App-)groepen. Laten horen en zelf proberen. Niet te ingewikkeld. Beginnen met

een eenvoudig vast gezang, of een sequens en langzaam aan naar wat meer spannende notenreeksen. Het hoeft ook niet altijd een fantastisch klinkend resultaat te worden.

Het gaat om enthousiasme en kennis nemen van het genre. Menig volwassen scholier heeft al moeite om zich open te stellen voor enthousiasme en vernieuwing in zichzelf. Jonge mensen zijn daar veel gemakkelijker in. Overigens laten zowel volwassenen als kinderen het in de tegenwoordige tijd duidelijk merken als ze het niks vinden.

En wat dat experiment betreft, dat gaat er zeker komen. Daarna kunnen we beter het spreekwoord veranderen in “Bekend maakt bemind of onbemind”.

Ad Voesten

EEN HISTORISCH ORGEL IN JE HUISKAMER

Als organist is het een feest als je de gelegenheid krijgt om op een historisch mechanisch gebouwd instrument te mogen spelen. En natuurlijk, in een goede staat van onderhoud. De uitgebalanceerde klank, het toucher, de uitstraling en sfeer kunnen zeer inspirerend zijn. Sommigen van ons werken als vaste organist met zulk een instrument. Voor de meeste van ons zullen deze instrumenten echter onbereikbaar zijn. In de tweede wereldoorlog zijn, door oorlogsgeweld, vele mooie Limburgse instrumenten vernietigd en de latere, in de jaren zestig van de twintigste eeuw nieuwgebouwde orgels zijn weinig inspirerend te noemen.

Een organist is bijna dagelijks bezig met het oefenen van zijn vaardigheden. Vroeger moesten we daarvoor elke keer naar de kerk. Een slecht orgel, kou, en stofzuigers van de poetsploeg maakte dat vaak tot een hele opgave. De veeleisende organisten, die vaak niet onbemiddeld waren, lieten thuis een klein huiskamerorgel bouwen waarop ze konden studeren. Een flinke investering van enkele tienduizenden euro's. Soms met opoffering van één of twee hele kamers in huis om het

instrument met zijn techniek geplaatst te krijgen. Een rijtjeshuis was dan ook niet aan te bevelen omdat een dergelijk orgel ongevraagd ook de burens van muziek voorzag.

Vanaf de jaren zestig doet het elektronische orgel zijn intrede. Vooral als "lichte" muziekinstrument.

De techniek neemt vanaf die tijd een grote vlucht. We zien dan ook dat er in dat genre een segment groeit wat zich specifiek toelegt

op het maken van (kerk) orgels om thuis te kunnen studeren.

Aanvankelijk was het allemaal wat pover maar we konden warm studeren en op elk moment van de dag. De klank van deze instrumenten werd in de loop van de jaren steeds beter.

Vooral toen er een nieuwe techniek beschikbaar kwam die we "samen" noemen. Een sample is eigenlijk een geluidsopname van de originele toon van een orgel. Voor elke toets is er dus een geluidsopname op locatie gemaakt. Een opname zonder galm, een kale toon. Via de techniek voegde het instrument nagalm naar keuze toe. Een hele verbetering om te horen en om mee te studeren. Ook de plastic klavieren kregen een update en zelfs houten balansklavieren kwamen beschikbaar.

De klank van deze instrumenten bleven echter een beetje achter doordat de kwaliteit van de beschikbare samples beperkt waren. Niet alle eigenaars van mooie historische orgels gaven zomaar toestemming om hun instrument digitaal te laten "inblikken".

Nu, anno 2019 heeft de sample techniek een zeer grote vlucht genomen. De sample methode is zover gevorderd dat we nu via computersoftware een klankkopie van een bestaand historisch

orgel op ons huiskamer instrument kunnen bespelen. We kunnen de akoestische ruimte van het originele instrument met al zijn omgevingsgeluiden via de boxen of hoofdtelefoon ervaren. Ik ben in de gelegenheid geweest om het softwarepakket "Hauptwerk" te kunnen testen.

Na installatie van de software sluit je de computer aan op een orgel met een MIDI-aansluiting. Via de software laad je een orgel in het geheugen van de compu-

ter. In mijn geval een van Oeckelen orgel uit 1865. Op mijn computerscherm zie ik een exacte kopie van de speeltafel met klavieren en registertrekkers.

Als het orgel geladen is hoor ik via de boxen het geluid van de lege kerkruimte waar het orgel zich bevindt. Ik zet het orgel softwarematig aan en hoor de windmotor opstarten. Trek ik nu een register op het computerscherm hoor ik de originele mechaniek bewegen.

Op de computer trek ik een prestant 8 register en als ik vervolgens op de toetsen van mijn eigen aangesloten orgel speel, dan waan ik mij in de kerk waar het orgel zich daadwerkelijk bevindt. (Oude Pekela) De geluidservaring is, op zijn zacht gezegd, overdonderend. Ik hoor thuis op mijn eigen orgelbank dat ik daadwerkelijk in de kerk op dat orgel aan het spelen ben. Inclusief alle geluiden van de tractuur.

Het is geen orgelsimulatie meer maar een spelen met de realiteit. Mijn niet erg inspirerend eigen elektronisch huisorgel is met een paar muisklikken getransformeerd tot een geweldig inspirerend historisch kerkorgel. Alleen het toucher mis ik op mijn plastic klavier.

De software is overcompleet. Voor de techneuten onder ons is alles aanpasbaar. Intonatie, stemming, nagalm, programmeren van zwelkasten, generaal crescendo's, en registerknoppen, toewijzen van de volgorde van de klavieren. Niets is vergeten.

Ook de beschikbare instrumenten zijn indrukwekkend. Van vroege Italiaanse renaissance instrumenten tot een Franse Cavaillé-Coll. Geweldig.

Toch is er natuurlijk ook een nadeel. Allereerst moet je de beschikking hebben over een orgel met MIDI-aansluiting en liefst twee of drie klavieren met pedaal. Bij een vier- of vijfklaviers sample orgel zoals het Müllerorgel van de St. Bavo in Haarlem kom je dus snel een klavier tekort en moet je een keuze maken welk klavier je wilt gaan bespelen en dat vervolgens zo programmeren. Daarnaast moet je een zeer krachtige computer hebben.

Althans het intern geheugen zal minimaal 8 maar liever 16 GB moeten zijn. (De orgels worden in zijn geheel in het geheugen van de computer gezet) En naast de gratis samples zijn er vele betaalde samples verkrijgbaar die tussen de 250 en 1000 euro per orgel kunnen liggen.

Ook de software is een flinke investering. En de beno-

digde computerkennis is ook onontbeerlijk.

Toch is deze techniek voor de liefhebber en professional een geweldige mogelijkheid om orgels over de hele wereld te bespelen en te beluisteren. Ikzelf heb de mogelijkheid om les te geven met deze samples eens uitgeprobeerd. En het is prachtig om een leerling een zuivere trompet te laten bespelen of een uitkomende stem met een cornet die wij in mijn woonomgeving vrijwel niet tegenkomen op de orgels. Een orgel in middentoonstemming bespelen. Of een César Franck op een Cavaillé-Coll.

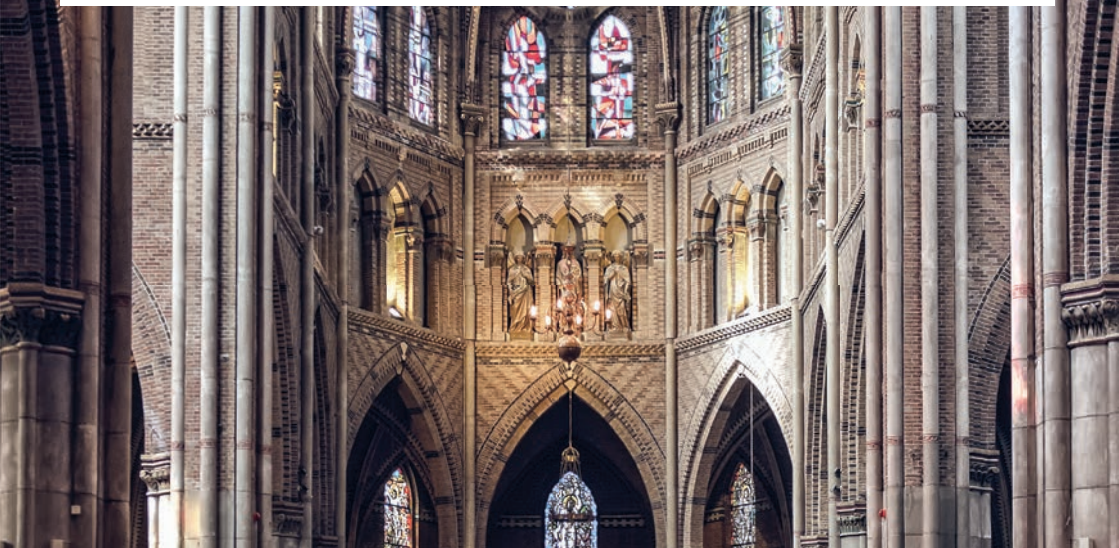
Samenvattend vond ik het een geweldige ervaring. En vooral een mogelijkheid om thuis te kunnen oefenen in een inspirerende setting. Ik wil u wijzen op de vele YouTube filmpjes van enthousiaste organisten die zich met deze materie bezighouden. Wie weet is het iets wat bij u past.

Ad Voesten.

VOORAANKONDIGING

VAN EEN ZEER BIJZONDERE KERKMUZIKALE DAG

Zaterdag 27 juni 2020 is een dag die wij als Limburgse koorzangers beslist vrij moeten gaan houden. Dan vindt voor de eerste keer een uniek kerkmuzikaal evenement plaats, in gezamenlijkheid georganiseerd met de zusterorganisaties van de Sint-Gregoriusvereniging in het bisdom Roermond, de bisdommen Den Bosch en Tilburg-Breda. Dit gebeuren vindt plaats in de indrukwekkende **Sint Catharina kerk in Eindhoven**. *(Uitstekend bereikbaar met het openbaar vervoer)*

Het belooft een prachtig dagprogramma te worden. Met een verrassende inhoud. Zeker de moeite waard om volgend jaar uw vakantie daaromheen te plannen.

Ons bisdom vraagt 20 tot 30 zangers/zangeressen om deel te nemen aan een projectkoor dat op deze dag samengevoegd wordt tot één groot koor. Onder zeer professionele leiding wordt er deze dag geweldige muziek ten gehore gebracht. Er is dan nog veel meer te beleven, maar daarover informeren wij u in de komende edities van koorgeleide.

Reserveer alvast de datum **zaterdag 27 juni 2020** en geef u alvast op voor het projectkoor. Dat kan via secretariaat@sgv-roermond.nl (Naam, email, en vooral stemsoort zijn van belang)

Wees er snel bij en geef u op.

DUWEN & TREKKEN

TERUGBLIK

De deadline voor deze Koorgeleide was 28 april. Dat is de dag waarop ik als deken van Venray werd geïnstalleerd, na bijna 15 jaar pastoor te zijn geweest in Ubach over Worms.

Nieuw werk, of minstens een nieuwe werkplek. Bij zo'n afscheid kijk je natuurlijk terug op die 15 jaar. En als je eindelijk de laatste doos (oh nee, daar ligt nog wat; verhuizen is net als in de kroeg: daar is de laatste ook maar een heel betrekkelijk begrip) hebt ingepakt en je alles wat je hebt en meent te moeten meeslepen ook weer eens in de hand hebt gehad, dan krijg je een helder beeld van je eigen geschiedenis en van die van de parochie. In 15 jaar tijd is veel gebeurd, kerkelijk. Dat merk je eens te meer als je stoot op een DVD en het receptieboek van destijds bij de installatie en op vele stapels notulen van je kunt het zo gek niet bedenken wat je waar allemaal met wie moest gaan vergaderen. Als we in die tijd toch eens hard doorgewerkt zouden hebben...

Te midden van die stapels dozen tot boven tegen kwam de reminder dat 28 april Koorgeleide ingeleverd moest zijn. Het is daarom dat ik mijn bijdrage gebruik om eens terug te kijken op het kerkmuzikaal landschap en de ontwikkeling daarvan in heel concreet deze parochies van Ubach over Worms. Veel zal herkenbaar zijn.

De Oostelijke Mijnstreek zingt graag en veel. Vanouds is er een rijke koorcultuur, die zeer gevarieerd genoemd mag worden. Eén blinde vlek valt wel op: geen Nederlands! We zingen alles, maar niet Hollands. Duits is prominent aanwezig (iedereen die in Waubach niets vermoedend de kerk binnenloopt, verbaast zich over de Duitse titels onder de kruiswegstaties) en verder is er heel veel aandacht voor orthodox gezang. De internationalisering door de mijncultuur speelt daarin natuurlijk een grote rol. Pastoor worden in deze contreien vergt dat je spraakles neemt om de misintenties goed te kunnen uitspreken. Eén trucje: elk woord kent een klemtoon op de eerste lettergreep, juist of niet. Bij ons gaat geen telefoon maar de téléfoon. Een jongetje van vijf bij het doopsel van zijn broertje corrigeerde me: 'Ik heet geen Xaviér, maar Xávier!' met een Duitse uitspraak ook nog eens van vier, zeker geen Franse.

Als dat orthodoxe mooi en goed verzorgd is heeft het zeker wel wat. Maar dan alleen als het koor er zich van bewust is wat het zingt. Eén koor levert jaarlijks ruim op voorhand de vertaling aan en vraagt de celebrant een korte toelichting te geven op de gezangen aan de hand van de tekst. Andere koren zingen liefst zonder veel notie de 'Pratsche naatsj' en de 'Hansewietie' op verder willekeurige plekken in de liturgie. Daar geldt wat voor

het Ave Maria ook geldt: kan altijd en overal. Ook dat staat in de statuten en vooral in de harten van veel Parkstadkoren. 'Leise rieselt der Schnee' en 'Lasst uns lauschen' is hardcore adventsrepertoire en omdat er zo veel mooie Passiemuziek bestaat zingen we dat met Pasen gewoon door. Ik chargeer dat het niet meer fris is, maar wie niet overdrijft zegt niks.

Maar in dat hele korenlandschap zitten ook hele mooie pareltjes: koren waar jarenlang gewerkt is aan klankvorming en aan passend repertoire. Dat zijn doorgaans ook de koren die tijdig overleggen met de priester en graag samen zoeken naar mooi gepast repertoire op de juiste plek. En dan wordt het pas liturgie... Als wat het koor zingt aansluit bij wat de lector zegt en wat de priester doet, dan creëer je samen een sfeer die een hemelse uitstraling heeft en mensen optilt tot bij God. Een andere bedoeling kan liturgie eigenlijk niet hebben. Een voorbeeld van het tegendeel? Wie er een beetje gevoel voor

heeft merkt dat bij uitvaarten de familie een half uur tot drie kwartier een verzoekplatenprogramma afwerkt. Wil er nog iemand de groeten doen? Niet? Dan mag daarna God ook nog wat zeggen...

Het is knap lastig een juist evenwicht te vinden in wat een koor moet zijn: is het een zingende gezelligheidsclub die voor menig- een ook in een waardevolle vrijetijdsbesteding voorziet (voor ouderen zelfs vaak de eenzaamheid te lijf gaat!) of is het een groep die de kwaliteit van de zang voorop stelt? En wat doe je dan met bijvoorbeeld sopranen die het niet meer halen of tenoren die het eruit moeten knijpen? Je kunt niet eeuwig blijven transponeren! Binnen de huidige korenwereld wordt daar zeer variabel over gedacht: van 'weg ermee en hoppa naar de alten' tot 'dan zingen we maar wat slechter, want je kunt iemand toch niet...?' Moeilijkheid is dan wel tot hoe slecht je de zaak laat zakken? In praktijk hadden we voorbeelden

van beide uitgangspunten. Voor beide is wat te zeggen en ik ga me niet uitlaten over hoe dat het moet, want daar krijg je toch nooit gelijk in. Dat heb je met discussies op louter emotioneel niveau en met kwestie die al gauw vallen onder 'altijd zo geweest' en 'als niet, dan niet...'

Met een paar koren is altijd open gesproken en gezegd dat als het niet meer gaat ze op tijd moeten stoppen. Met andere koren is gekeken naar eenvoudiger maar mooi repertoire, dat het koor de kans geeft te blijven zingen op niveau. Niveau in de liturgie is niet de moeilijkheidsgraad, maar de nobele eenvoud dan wel de eenvoudige noblesse. Toeters en bellen en tierlantijnen en kwasten en franjes en overdadig dik gedoe met een hoog uiterlijk doch inhoudsloos gehalte, die tijd is voorbij. Daar trapt niemand meer in. Dat is net als met grote mannenkoren: tachtig man in een zwart pak is nog niet per sé een goed mannenkoor.

Natuurlijk vergrijzen de koren. Maar voor de vormselvieringen ontstond een nieuw

groepje enthousiaste moeders en net genoeg vaders om met gospelmuziek een zinvolle bijdrage te leveren. Dat is uitgegroeid tot een dik vijftigtal leden tellend gospelkoor. Blijkt trouwens ook dat een link tussen zingen en geloofsverdieping anno 2019 (maar eigenlijk is het altijd zo geweest!) van onmisbaar belang is. En dat geldt trouwens voor meer in de kerk: als er geen geloof bij, achter en onder zit...

Het is ook gebleken dat met stug volhouden en trekken je een kerk wel degelijk aan het zingen krijgt. Menigeen zal blij zijn als het niet meer hoeft in Ubach over Worms, maar menige kerkganger wist met name om de zingende en biddende gemeenschap de kerken in Waubach en Rimburch te vinden. Frappant: voor de televisiemissen stonden koren uit de omtrek die gewend waren eens af en toe in Waubach te zingen met die lastige en resolute doch op inhoud koersende pastoor meteen in de rij om te komen zingen, graag bereid zich repertoire voor die specifieke zondag eigen te maken. Wat ook een wondermiddel is, dat zijn de liturgische recitatieven en dialogen: het maakt zoveel uit of die waardig en passend

gezongen worden of zomaar opgezegd dan wel afgedraaid. De Mis begint toch anders met een gezongen kruisteken...

Welke ruimte moet blaasmuziek hebben? Heel veel! Maar dan wel liefst zonder slagwerk. Blazers klinken prachtig in een kerk, zeker als het repertoire er ook nog eens bij past. Vaste gezangen, psalm en acclamaties kunnen dan even goed gezongen worden. En menig blaasensemble dat een kerk hoort zingen krijgt vanzelf zin om voor volgende keer een of twee stukken samenzang op de pupiter te zetten.

Het gregoriaans is een groot zorgenkind. De oude scholae sterven uit en wat er voor terugkomt is toch anders. De oude gregoriaans zangers (ik scheer ze even over één kam) waren vertrouwd met tekst en betekenis en traditie en zangwijze, de nieuwe die in het gat springen missen toch iets. Je moet zeer waarderen dat ze er aan willen beginnen, maar je hoort al aan de inzet van de introitus of hier puur technisch het notenbeeld gezongen wordt of toch met het hart dat via de verkondiging van de tekst biddend wegen gevonden heeft naar de stem. Dat laatste is gregoriaans... Onlangs was er een grote vergadering van nogal wat kerkmusici uit Zuid-Nederland. Daar kwam ook de semiologie ter sprake en wat er mee te doen. De semiologie heeft ons veel gebracht, maar kan ook veel kapot maken als de voorstanders ervan de oorspronkelijke context niet meer weten of zien: het gaat erom de tekst (Gods Woord tot ons gesproken en tot leven gekomen in het feest van de eredienst) tot klinken te brengen. Wie zich als semioloog verliest in details en meer neum dan woord ziet, maakt veel kapot en krijgt niemand

mee. Als een schola mooi gregoriaans zingt op de oude Solesmesmethode, dan in Gods Naam vooral zo laten! Kijk hooguit naar wat evidente veranderingen en soms naar het grondtempo. Voor zowel Solesmes als neumen geldt: als het de expressie van de tekst maar dient.

Jeugd en jongeren blijven moeilijk. Soms bloeit er iets op, soms is het wat geworden en dan valt de zaak in een mum van tijd ook weer uit elkaar. Hier geldt wat denk ik voor veel geldt in parochieverband: blijven proberen en blijven aanbieden en blijven uitnodigen, zaaiend voor de toekomst. Opgeven is eigenlijk geen optie. Toch blijkt het goed mogelijk langs de weg van Communie van Vormsel een gezamenlijk repertoire op te bouwen dat de kinderen uiteindelijk allemaal kennen en dat bij vieringen met veel jeugd gemakkelijk ingezet kan worden.

En nu? Het parochielandschap zal sterk veranderen de komende jaren. Als in het bisdom een kerntakendiscussie gevoerd wordt, geldt dat ook voor de kerkmuziek: wat doet er toe en wat niet? Sommige koren blijven ondanks vergrijzing en verkleining op hoog niveau, waarvoor chapeau en dank. Met regelmaat staan er nieuwe groepjes zangers op die elkaar vinden in gedeeld repertoire en dat ten dienste willen stellen. Het is mijn vaste overtuiging dat we met oog voor de realiteit toch overal genoeg hoop kunnen zien... En vergeet ook niet wat een cantor in deze kan betekenen! Als SGV blijven we vormingstrajecten aanbieden, trouwens voor alle vormen van muziek en soorten musici!

Deken Smeets, graag pastoor geweest van Ubach over Worms

TOELICHTING DO-UT-DES MUZIEKBLADEN

Onder deze naam biedt de Sint-Gregoriusvereniging de kerkkoren en kerkmusici van de parochies in het bisdom Roermond nieuwe composities aan.

De naam is enerzijds muzikaal, anderzijds vormt zij een latijnse zin. Vertaald luidt deze: "ik geef opdat jij zult geven".

Getransponeerd naar onze intentie betekent dit

zoveel als: wij als diocesane SGV bieden U deze muziekbladen aan opdat U er gebruik van zult maken en dit wellicht zult honoreren met een bijdrage ter bestrijding van de onkosten.

U mag de koorcomposities legaal kopiëren en vergroten.

Wij zouden het fijn vinden als u ons hiervan op de hoogte stelt.

Uit Psalm 8

Heer, onze Heer, hoe ontzagwekkend is Uw Naam op aarde!

Een prachtige, voor iedereen begrijpelijke, psalmtekst waarin het mooie woord "ontzagwekkend" voorkomt. Een woord dat we niet vaak gebruiken in het dagelijks leven. Ontzag hebben voor iemand of iets gaat heel ver. Je voelt je dan klein als mens. Je staat tegenover iets veel groters dan je kunt bevatten. Een mooi woord dus. Maar ook de beschrijving van de verzen is bijzonder. De beschrijving van alles wat om ons heen is. Wat we zo snel vergeten en misschien wel als gewoon ervaren. Maar eigenlijk ontzagwekkend wonderbaarlijk is. En niemand die weet waar het vandaan komt.

De muziek spreekt weer voor zich. Minimale middelen, ingetogen vreugde en meditatief. Om over na te denken!

Ad Voesten

DO-UT-DES MUZIEKBLADEN

Heer, onze Heer

Uit psalm 8

Muziek Ad Voesten

Tekst Ad W. Bronkhorst

VZ/Allen

Heer, on - ze Heer, hoe ont - zag - wek - kend is uw Naam op aar - de!

4 1. 2. VZ

Als ik naar de he - mel kijk,

8 het kunst-werk van uw vin - gers, als ik maan en ster - ren zie,

8

The musical score is written for voice and piano. It features a key signature of one sharp (F#) and a 4/4 time signature. The score is divided into three systems. The first system contains the first line of music, with a vocal line and a piano accompaniment. The second system contains the second line of music, including a first and second ending for the vocal line. The third system contains the third line of music. The lyrics are in Dutch and are placed below the vocal line. The piano accompaniment consists of chords and moving lines in both the right and left hands.

2
11

Heer, onze Heer

die Gij daar hebt ge - zet. Ach, wat is de mens dan,

This system contains the first four measures of the piece. The vocal line (treble clef) begins with a whole rest, followed by a half note G4, a quarter note A4, and a quarter note B4. The piano accompaniment (grand staff) features a rhythmic pattern of eighth notes in the right hand and a simple bass line in the left hand.

15

dat Gij naar hem om - ziet, 't men - sen - kind, dat Gij zo voor hem

This system contains measures 5 through 8. The vocal line continues with a half note A4, a quarter note B4, and a quarter note C5. The piano accompaniment maintains its rhythmic accompaniment.

18

Allen

zorgt? Heer, on - ze Heer, hoe ont - zag - wek - kend is uw

This system contains measures 9 through 12. The vocal line starts with a whole rest, followed by a half note G4, a quarter note A4, and a quarter note B4. The piano accompaniment continues with its established pattern.

22

Naam op aar - de! Niet veel min - der dan een

26

en - gel hebt Gij hem ge - scha - pen, hem om - kleed met

30

schoon - heid en met pracht. Heel uw schep - ping

4 Heer, onze Heer

34

aan hem on - der - wor - pen, al - les aan zijn voe - ten neer - ge -

38 Allen

legd. Heer, on - ze Heer, hoe ont - zag - wek - kend is uw

38

42 VZ

Naam op - aar - de! Run - der - en en scha - pen o - ver - al, ook de

42

46

wil - de dier - en op de vel - den. Vo - gels in de lucht en vis - sen in de zee, al wat

50

VZ/Allen

we - melt in de o - ce - a - nen. Heer, on - ze Heer,

54

hoe ont - zag - wek - kend is uw Naam op aar - de!

VREEMDE WOORDEN IN DE MUZIEK

Traditioneel werden karakter en tempo-aanduidingen in de muziek altijd in het Italiaans aangegeven.

Logisch, omdat onze hele westerse muziekcultuur zijn oorsprong vindt in dat deel van de wereld.

Muziekscholing vond plaats vanuit de Italiaanse traditie. Vaak gingen musici naar Italië toe om het vak te leren en na jaren keerde zij terug naar hun geboorteland om daar, ter plekke, het verworvene door te geven aan een nieuwe generatie. Zo zijn langzaam maar zeker de zuidelijke invloeden en gebruiken opgeschoven naar het noorden en met enthousiasme ontvangen, overgenomen of naar eigen inzichten aangepast. We zien ook de opkomst van de eigen volkstaal in de muziekterminologie. De noordelijke landen krijgen in de geschiedenis een steeds meer eigen nationaliteit. Componisten gaan op den duur gebruik maken van de eigen taal om hun muziek te voorzien van karakteraanduidingen.

Dit ten nadele van het universeel uitwisselbare van de muziek. Uitvoerders zullen de betekenis van de woorden in de afzonderlijke talen steeds meer moeten opzoeken.

Zo zien we in de huidige tijd een bonte verzameling van muziektermen en notatievormen, afhankelijk van het land van herkomst. Vergelijk maar eens een Engelse muziekuitgave van de uitgever Novello met een uitgave uit een ander Europees land. Je ziet dan grote verschillen in notatievorm. De Engelse kwart rust lijkt meer op een achtste rust bij ons. En ook in ons land kwam ik een eigentijds muziekwerk tegen waarin de vioolsleutel en de bassleutel vervangen waren voor een echte letter G en F.

Maar ook beschrijvingen en toelichtingen worden vaak niet meer in een universele taal afgedrukt. De Franse (orgel)muziekuitgaves zijn berucht om hun uitgebreide registratie-aanduidingen die alleen leesbaar zijn door je te verdiepen in het vakjargon en de Franse taal. De orgelwereld is bij uitstek een voorbeeld waarin uniformiteit in taalgebruik ver te zoeken is.

De namen van de afzonderlijke registers verschillen nagenoeg altijd per land. Het voornaamste register in de orgelbouw is bijvoorbeeld de “Prestant”.

Italiaans	Frans	Engels	Duits	Nederlands	Spaans
Principale	Montre	Diapason	Prinzipal	Prestant	Flautado de 13 palmos

U ziet dat het bespelen van een orgel in een ander land specifieke kennis vereist. Daarbij komt nog dat musici/kunstenaars de neiging hebben om elkaars werk (uit enthousiasme voor de kunst) te kopiëren. Waardoor het zomaar kan dat er in Nederland een orgel wordt gebouwd met Franse benamingen.

De tijd dat muziek een uitsluitend Italiaanse basis had is al lang voorbij. De vraag, of dat voor de hanteerbaarheid van de muziek een vooruitgang is, mag u zelf bepalen. Het nodigt in ieder geval uit tot (nog meer) studie.

Ad Voesten

VANAF DE ORGELBANK

Hoge nood wie kent het niet. Eigenlijk iets waar we niet over praten en vooral niet in combinatie met onze kerk. Alhoewel! Prediken wij als kerkgemeenschap niet dat als de mens in hoge nood is we altijd terecht kunnen bij God? Nou ik niet. En ik zal u vertellen waarom. Ik waarschuw u wel dat dit artikel uw spijsvertering zou kunnen verstoren.

Als kerkmusicus hoop je altijd op aangename werkomstandigheden. Meestal heb ik die ook wel. Maar er is één plek waar een onmisbare voorziening ontbreekt. Het toilet! Het kerkbestuur vond dat niet nodig en vooral te duur en zelfs toen een parochiaan ooit aanbood de voorziening te betalen werd er vriendelijk bedankt. Meestal gaat het ook wel goed en is het allemaal nog te doen tot ... die keer dat ik, één minuut na het klinken van het beginsignaal van de dienst, ziek werd. De grootste ramp die ik me kan voorstellen. Wat nu? En wat een ellende. Na twee pillen paardenmiddel die ik als rechtgeaarde organist altijd bij me heb voor dit soort noodgevallen ging mijn situatie toch nog zienderogen achteruit. Ik probeerde het tempo van het koor hoog te houden maar wist allang

dat ik streed voor een verloren zaak. Mijn herenen maakten (onbetaalde) overuren op zoek naar een oplossing. Tegenover de kerk is een café waar ook vaak gasten bij uitvaarten in de kerk in geval van nood gebruik van maken. Mijn doel werd het evangelie te halen en tijdens de preek en geloofsbelijdenis de kerk te ontvluchten en het café in te duiken. Onwillekeurig moest ik denken aan de lijdensweg en de vele staties. Na de statie "Organist begeleidt tussenzang" was mijn uur gekomen en met een opmerking naar mijn voorzitter dat ik zo terug was sprintte ik de kerk uit. Wat een ellende. Kroeg binnen, "hallo" stamelend tegen de starende bezoekers, niemand achter de bar te zien om toestemming te vragen en maar doorgerend naar de kleine kamertjes. Deur open en ... Papier op!! Dan maar bij de dames. Daar was op dit uur toch niemand dacht ik. Helaas, deur dicht, bezet door de café-eigenaresse. Ik zal u de verdere details besparen. Het is toch nog goed gekomen. Ik was op tijd weer in de kerk terug maar heb me zelden de hele mis zo ellendig gevoeld. Na het slotlied (dat was mijn volgende doel om te bereiken) moest ik de kerk weer in alle haast verlaten. De mensen in stilte achterlatend. Mijn zelfvertrouwen had weer eens een flinke deuk opgelopen. Ik denk altijd dat ik de enigste ben die zoiets heeft. Toen ik later eens tegen onze nieuwe pastoor zei dat we zo nodig een toilet missen in de kerk was hij het direct met mij eens dat daarvoor gezorgd moest worden. Ook de parochianen spraken zich later op de parochievergadering uit voor een hoognodige publieke voorziening. Nu maar hopen dat het kerkbestuur deze wens niet weer doorspoelt.

AV

DE GEZONGEN SCHULDBELIJDENIS

De meeste zangers weten dat na het uitspreken van de schuldbelijdenis het “Kyrie” of “Heer ontferm U” gezongen wordt. Een gewoonte die mede is ingegeven door het gebruik in vroegere tijden om meerstemmige missen te zingen waarbij het kerkvolk geen rol speelde. Toch is het interessant om eens te kijken naar andere gezongen vormen van de schuldbelijdenis.

In het gregoriaans vinden we vele Kyrie gezangen als onderdeel van de vaste gezangen van de mis.

Voor het Vaticaans Concilie werden ze drie keer herhaald gezongen. (Voor de Vader, de Zoon en de heilige Geest). Na het concilie heeft men dit (op liturgisch inhoudelijke grondslag) aangepast en wordt er voorzang en nazang door het volk gebezigd. (De afgedrukte * sterretjes in het Graduale Romanum als teken van voorzang momenten worden niet meer gebruikt). Het koor zingt voor, het volk zingt na. Gemakkelijk en vooral duidelijk.

In het Nederlands zijn er meer vormen mogelijk om ons te uiten in een schuldbelijdenis. Bijvoorbeeld een Kyrie litanie. Drie tekstfragmenten worden gezongen of gelezen en beantwoord met “Heer, ontferm U over ons” en “Christus, ontferm U over ons”. Ook nu is het doel om de kerkgemeenschap zingend mee te laten vieren. Bovengenoemde Kyrie acclamaties zijn vaak eenvoudiger mee te zingen dan de Gregoriaanse oer-modellen.

In onze kerkbundels *Laus Deo* en *Gezangen voor Liturgie* staan een paar mooie voorbeelden. Ook de Liturgische muziek uit Taizé en Lourdes kent vele bruikbare muzikale voorbeelden.

Zo is het dan ook overbodig geworden om de schuldbelijdenis te bidden en te zingen. Je zou kunnen kiezen voor het een of het ander. Een geloofsbelijdenis wordt immers ook niet eerst gebeden en daarna nog een keer gezongen.

Ook in de liturgie sluipen wel eens vastgeroeste gewoontes erin. Soms is het goed om weer eens kritisch te kijken naar de te volgen liturgie. Jezelf wat vragen stellen als: Wat zijn de voorschriften ook alweer? En vooral, waarom vieren we op deze manier?

Een schuldbelijdenis is een mooi voorbeeld van de vele mogelijkheden die er zijn om de liturgie zinvol kleur te geven.

Ad Voesten

SPANNEND... INDRUKWEKKEND... DANKBAAR

EEN MOOIE REACTIE VAN EEN KOORZANGER

TV Uitzending van de zondagsmis 24 maart 2019

Ja, spannend, dat was het. Indrukwekkend zeker ook. En hieruit vloeide een dankbaar gevoel voort. Vanuit de Sint Jozefkerk in Waubach werden voortaan zeven eucharistievieringen verzorgd voor de televisie. En wat gebeurde er? We werden voor de tweede TV Mis gevraagd de eredienst te komen opluisteren. En die vraag werd nog wel gesteld door de vicaris van de muziek in ons bisdom, Ed Smeets. Een hele eer vonden onze koorleden en we besloten unaniem hieraan mee te werken. Enkele maanden gingen voorbij. En ja, toen werd het pas echt. Over twee weken zou de uitvoering zijn. Op de repetities deden we nog meer ons best dan anders. En vind je het gek, de dirigent

werd nog kritischer dan voorheen. Het zou en moest een mooie viering worden. Dat wilden we allemaal. Na de repetities in ons parochiehuis, oefenden we ook nog twee keer in de kerk in Waubach. Maar wat een trappen! We waren al moe toen we boven op het oksaal aankwamen. Dit mocht echter de pret, om mee te zingen in ons koor, niet drukken. We zongen naar hartenlust en tot onze grote verbazing werd onze dirigent steeds lovender over wat we presteerden. Dat gaf een kick en vol vertrouwen wachtten we de grote dag, 24 maart af. Omdat de H. Mis pas om 10.30 uur begon, moesten de meesten van ons al om een uur of zes uit de veren. Om 8.00 uur werden we immers

ON AIR

in de Sint Jozefkerk verwacht. Eerst namen we nog enkele stukken door en daarna begon de “proefmis”. Van A tot Z werd de hele mis minutieus doorgenomen samen met de TV-regisseurs. Iedereen deed mee, de pastoor, de misdienaars en acolieten, de schutterij die aanwezig was voor een viering uit dankbaarheid t.g.v. het feest van hun patroonheilige Sint Jozef, de kinderen van de kindernevendienst en de lectors. Een k(l)eurig gezelschap. Hier en daar gaven de regisseurs op een ongedwongen manier aanwijzingen, zowel aan de koorleden als aan de pastoor. Zo werd b.v. de opstelling van ons koor een beetje aangepast en de jassen van de kapstokken moesten verwijderd worden. Alles moest en zou tot in de finesses geregeld zijn. Na dit debuut was er een korte pauze. Rond kwart over tien maakte ieder zich klaar voor de echte uitzending. Waar we van te voren bang voor waren, bleek achteraf allermist nodig te zijn geweest: we merkten niets van de cameraopnamen. Weg spanning... En als koor waren we deelgenoot

van een indrukwekkende eucharistieviering. We gingen helemaal op in de muziek. Wat hebben we genoten. Met Jaap Dekker als dirigent en solozanger en niet te vergeten onze eigen organist-dirigent Jo Louppen. Wat weet hij toch altijd weer voor elkaar te krijgen in ons koor! Met een blij gevoel en een gepaste trots gingen we naar buiten. Op onze weg naar de uitgang van de kerk kregen we veel enthousiaste reacties op ons gezang, door de kerkgangers, door de TV mensen, door pastoor Ed Smeets en last but not least door onze muzikale begeleiders Jo en Jaap. We hebben mogen genieten van een prachtige keurig verzorgde viering. En met een tevreden gevoel gingen we aan de koffie. Dankbaar dat we ons steentje mochten bijdragen aan deze bijzondere en schitterende Eucharistieviering.

*Tiny Schnackers-Delahaije,
Gemengd Koor St. Gregorius
Nieuwenhagerheide Landgraaf*

JAARVERSLAG

VAN DE SINT-GREGORIUSVERENIGING IN HET BISDOM ROERMOND

Vastgesteld in de gezamenlijke vergadering van het bestuur en de leden van de Algemene Vergadering op 1 april 2019.

1. Bestuur

1.1. Algemene Vergadering

De Algemene Vergadering werd in 2018 gevormd door de bisschoppelijk vicaris voor liturgie en kerkmuziek, de H.E.H. drs. E. Smeets, M. van Helvert-Willeme, secretaris (tot midden 2018), G. Moonen RC, penningmeester, mevr. A. Jansen, dhr. J.P. Steijvers, dhr. C. Tonnaer, dhr. A. Voesten, dhr. D. Jansen, dhr. W. Leenen, en dhr. J. Vanhommerig. Mevrouw M. van Helvert-Willeme werd als secretaris na de zomer opgevolgd door de Z.E.H. H. Notermans. De vergaderingen van zowel het bestuur als de Algemene Vergadering werden genotuleerd door mevr. M. Verstappen.

1.2. Het bestuur

Het bestuur werd in 2018 gevormd door vicaris drs. E. Smeets, M. van Helvert-Willeme, secretaris (tot midden 2018, waarna zij opgevolgd werd door Z.E.H. H. Notermans) en drs. G. Moonen RC, penningmeester, mevrouw A. Jansen, adviseur en de heer A. Voesten, adviseur.

Naast de reguliere vergaderingen van bestuur en/of Algemene Vergadering vonden er twee contactvergaderingen plaats met vertegenwoordigers van de dekenale Koor-kringen en de contactpersonen ter plaatse.

2. Secretariaat en documentatiecentrum

2.1. Secretariaat

Het secretariaat maakte voor de huisvesting weer dankbaar gebruik van de door het bisdom beschikbaar gestelde locatie in een van de bisdomgebouwen aan de Swalmerstraat 100 te Roermond. In dit gebouw bevindt zich ook het documentatiecentrum van de SGV-Roermond. Het secretariaat en het documentatiecentrum zijn wekelijks te bezoeken, cq. telefonisch te bereiken op maandagmorgen van 10.00 tot 12.00 uur, en op woensdag- en vrijdagmiddag van 14.00 tot 16.00 uur.

De werkzaamheden op het secretariaat worden, onder verantwoordelijkheid van het bestuur, verricht door de secretaris en andere vrijwillige medewerkers: de heer J. Sijstermans, mevr. D. Houbiers, dhr. A. van Hout, dhr. drs. J. Steenbrink en mevr. L. Steenbrink, dhr. P. Peeters, dhr. F. Dupont en mevr. M. Verstappen. Dhr. F. Dupont nam omwille van zijn pensionering in 2018 afscheid als vaste secretariaatsmedewerker, maar blijft aan als vrijwilliger.

2.2. Secretariaatsactiviteiten

In 2018 kwamen op het secretariaat de poststukken binnen en werden, buiten de grote partijen bulkpost, vele poststukken verzonden. Daarnaast geschiedt steeds meer correspondentie per e-mail. Wat dat laatste betreft zijn de emailadressen via de

website aangepast, zodat alle post eerst en vooral bij de secretaris terecht. Tevens vond onder aansturing van het secretariaat de verzending plaats van vier edities van Koorgeleide, het wervingsmateriaal voor cursussen, workshops, studiedagen en uitnodigingen hiervoor.

2.3. *Onderscheidingen*

In 2018 werden de volgende onderscheidingen verleend:

- 14 eretekenen in brons,
- 64 eretekenen in zilver,
- 64 eretekenen in goud,
- 1 ereteken voor bijzonder verdiensten,
- 1 bronzen penning,
- 35 insignes voor 50 jaar,
- 1 insigne voor 55 jaar,
- 14 insignes voor 60 jaar,
- 12 erediploma's (met kaars).

Daarnaast werd in de groeiende vraag naar uitingen van waardering en onderscheiding bij grotere jubilea dan 60 jaar, of bij bijzondere gelegenheden, voorzien door het verzenden van persoonlijke felicitatiebrieven door de vicaris namens bisdom en SGV.

2.4. *Documentatiecentrum*

Binnen het secretariaat is tevens het documentatiecentrum gevestigd. Het centrum beschikt over een schat aan vocale en instrumentale muziekliteratuur, waaronder ca. 5000 titels van één- en meerstemmige gezangen in diverse talen, met of zonder begeleiding, en daarnaast nog over veel meerstemmige klassieke en moderne misen. Ook beschikt het documentatiecentrum over thematische documentatie met veelal nieuwe composities. De partituren werden door belangstellende pastores, dirigenten

en organisten met enige regelmaat geraadpleegd en bewezen goede diensten bij het zoeken naar mogelijkheden om te komen tot repertoirevernieuwing. De heer J. Steenbrink stond na een gemaakte afspraak belangstellenden graag met raad en daad bij.

Een inventarisatie van de collectie werd online geplaatst.

3. *Financiën*

3.1. *Bisdom*

Het bisdom stelt de locatie en de daaraan verbonden faciliteiten in een van haar gebouwen om niet ter beschikking. In 2018 werden achterstallige betalingen van toegezegde subsidies uit het verleden afgehandeld, waarvoor de SGV het bisdom zeer erkentelijk is.

3.2. *VNK-Limburg*

VNK-Limburg heeft over 2018 geen bijdrage geleverd. Reden is dat VNK geen exploitatiesubsidies meer wil verlenen. Het bestuur van de SGV betreurt namens vele koorzangers deze koerswijziging.

3.3. *Caeciliadrieklank*

In 2018 werd weer een beroep gedaan op de kerkbesturen, kloosters en congregaties voor deelname aan de actie Caeciliadrieklank ter ondersteuning van de activiteiten en werkzaamheden van de diocesane SGV. Het in stand houden van een ondersteunende organisatie voor de koren en de kerkmusici (secretariaat, documentatiecentrum, communicatiemiddelen, studiedagen, cursuswerk) vraagt aanzienlijke financiële offers. Een financiële bijdrage van parochies, kloosters en congregaties is daarvoor onontbeerlijk. De richtlijn voor de actie Caeciliadrieklank is een bijdrage van € 3,-- per koorzanger.

Opmerking

De SGV voorziet in financiën door bovengenoemde drie elementen, naast de opbrengsten van de uitgereikte onderscheidingen. Voor alle vier geldt dat het bestuur zich zorgen maakt over de continuering ervan in de nabije toekomst. Door het onderhouden van goede contacten poogt het bestuur de toegezegde bedragen daadwerkelijk te verkrijgen, soms met succes, soms zonder. Het bestuur toont zich verheugd over het feit dat met name de gevraagde bijdragen vanuit de Caeciliadrieklank op peil blijven of zelfs iets groeien, hetgeen gezien wordt als waardering voor het werk vanuit het werkveld.

4. Relaties en communicatie

4.1. Intern

4.1.1. Bisdom

De voorzitter onderhield de contacten met de bisschop en de staf van het bisdom. Ook met de andere diensten van het bisdom was er veelvuldig contact.

4.1.2. Dienst Liturgie en Kerkmuziek

De voorzitter is ambtshalve ook verantwoordelijk voor de Dienst Liturgie en Kerkmuziek van het bisdom.

4.1.3. Dienst Pers en Communicatie

Met de dienst Pers en Communicatie werd door het bestuur veelvuldig contact onderhouden. Van het Infobulletin van het bisdom en later Clavis werd dankbaar gebruik gemaakt voor het maandelijks publiceren van de SGV-activiteiten. De goede contacten met de Dienst worden door het bestuur zeer gewaardeerd, ook m.b.t. het vele drukwerk dat door de Dienst voor de SGV verzorgd wordt.

4.2. Extern

4.2.1. Parochies in het bisdom Roermond

Op verzoek werd vanuit het secretariaat of het bestuur op kerkmuzikaal gebied ondersteuning verleend aan kerk- en koorbesturen, koördirigenten, organisten en cantores.

4.2.2. VNK-Limburg

Met de Stichting Verbindend Netwerk Koorzang Limburg (voorheen: Verenigde Nederlandse Korenorganisaties Limburg - VNK-L), waarmee de SGV een samenwerkingsverband vormt, werd een hecht contact onderhouden. De SGV is nog steeds veruit de grootste en meest vertakte 'korenbond' in Limburg. De voorzitter heeft zitting in het bestuur.

4.2.3. Koorgeleide

In 2018 verscheen het verenigingsblad Koorgeleide vier maal, in april (nr. 20), in juni (nr. 21), in oktober (nr. 22) en in december (nr. 23). De redactie bestond uit dhr. A. Voesten, hoofdredacteur, vicaris E. Smeets, redacteur en mevr. M. Verstappen, redactiemedewerkster. Noemenswaardig is het dat het blad veel waardering oogst en dat de uitvoering in kleur sinds 2018 positief ontvangen is.

4.2.4. Website SGV-Roermond.

De website www.sgv-roermond.nl werd beheerd door de webmaster, aangestuurd door het bestuur.

4.2.5. Digitale Nieuwsbrief

De Digitale Nieuwsbrief bevat de meest actuele informatie op het gebied van de kerkmuziek in Limburg alsook informatie over de koren en kerkmuzikale activiteiten. De Nieuwsbrief die thans wordt verspreid aan 1200 abonnees, wordt inhoudelijk beheerd door de voorzitter. De Nieuwsbrief neemt

veel informatie op en over van bevriende instellingen die navenante activiteiten organiseren. De Nieuwsbrief mag zich over veel positieve reacties verheugen.

5. Activiteiten

5.1. Scholingsactiviteiten, cursussen en studiedagen

5.1.1. Studiedagen Werkgroep Musica Gregoriana

Musica Gregoriana organiseert jaarlijks een voorjaars- en najaarsstudiedag. De voorjaarsstudiedag stond in het teken van het psalmenproject 'Psalterium currens', verzorgd door Eugeen Liven d'Abelardo en dr. Martin Claes. De najaarsstudiedag kwam vanwege gebrek aan belangstelling te vervallen. In 2017 is al een enquête gehouden onder de aangeschrevenen. Men vraagt echter ook om de nadruk in de toekomst meer te leggen op zang dan op theorie. Deze suggestie is door het bestuur opgepakt.

5.1.2. Introductiedag gregoriaans voor musici

Voor koordirigenten en andere (beroeps-) musici die degelijk kennis willen maken met gregoriaans organiseerde de SGV een introductiedag gregoriaans o.l.v. Hans Heykers op zaterdag 19 mei te Maastricht. Een zestal musici namen deel.

5.1.3. Modules kerkmuziek & liturgie

Om musici zonder aantekening kerkmuziek en andere geïnteresseerden vertrouwd te maken met katholieke eredienst werd een module 'liturgie' aangeboden. Er waren geen aanmeldingen. I.s.m. Kairos Roermond en de Dienst Liturgie & Kerkmuziek werd een module liturgie ontwikkeld voor m.n. lec-

toren, kosters, cantors, acolieten en andere belangstellenden. Deze module ging in het studiejaar 2018-2019 succesvol van start.

5.1.4. Basiscursus gregoriaans

Met twaalf deelnemers werd een cursus gregoriaans afgelegd op zes zaterdagen van maart tot mei. Verschillende docenten hebben deze cursus om beurten verzorgd.

5.1.5. 'Dirigentenborrel'

Om goede contacten te onderhouden met de voor de kerkmuziek belangrijke koordirigenten werd in 2018 andermaal een 'Dirigentenborrel' georganiseerd. Sjef Streukens hield een voordracht over gehoorproblemen en – oplossingen. Annie Jansen presenteerde haar Handboek voor (amateur-) dirigenten. Tussendoor was er volop gelegenheid tot onderlinge ontmoeting en uitwisseling. De dag vond plaats op zaterdag 30 juni in CC Don Bosco te Heel.

5.2 Dag van de Kerkmuziek

Tijdens de Heiligdomsvaart te Maastricht vond op Sacramentsdag donderdag 31 mei 2018 de zesde Dag van de Kerkmuziek plaats. In de middaguren waren er workshops en repetities, in de avonduren werd de dag besloten met een Hoogmis gezongen door het Gemengd Kerkelijk Zangkoor St. Caecilia (St. Pieter op de Berg te Maastricht) o.l.v. Axel Jansen en het Kerkelijk Zangkoor St. Gregorius (Mheer) o.l.v. Annie Jansen, alsmede door een gelegenheidskoor o.l.v. Annie Jansen en een gregoriaanse schola o.l.v. Hans Heykers. De Mis stond ook in het teken van de aanstelling van de buitengewone bedienaren van de heilige communie voor het Bisdom Roermond. De SGV dankt de organisatie van de HDV voor de prettige samenwerking.

5.3 Overige activiteiten

5.3.1. Voordracht Jos Bielen

Hemelhoog zingen! was de titel van een inspirerende voordracht door Jos Bielen op 12 juni 2018 te Roermond.

5.3.2. Voordracht Probus Limburg

Op uitnodiging hield de voorzitter een voordracht over gregoriaans bij een tweetal Probusclubs in Limburg.

5.3.3. Inspiratieavond koorzang

Op uitnodiging hield de voorzitter een voordracht over de Goede Weekliturgie te Stein.

5.3.4. KIA's en andere regionale bijeenkomsten

Door de verschillend koorkringen werden KIA's gehouden door heel Limburg. Het aantal Korenavonden neemt wat af, tegelijk zien we allerhande pogingen om de avonden inhoudelijk te vernieuwen, door nieuw repertoire of nieuwe samenstellingen van het koor of de koren. Ook niet kerkkoren worden op verschillende plaatsen bij de KIA's betrokken.

5.3.5. Gastheerschap Jaarvergadering KVOK

De Algemene Ledenvergadering van de Koninklijke Vereniging van Organisten en Kerkmusici vond op 9 juni plaats te Roermond. De SGV was gastheer en verzorgde een gezongen/gespeeld middaggebed.

5.3.6. EO NL-Zingt te Roermond

De EO maakte i.s.m. het kerkbestuur van de kathedraal te Roermond op 25 september opnames voor een drietal uitzendingen NL-Zingt. De SGV nam een stuk organisatie voor haar rekening en zorgde op voor een Lim-

burgs projectkoor, alsmede voor contacten met de andere deelnemende koren en liet haar licht schijnen over gezamenlijk repertoire. De samenwerking met allen alsook het resultaat waren naar grote tevredenheid.

6. Besluit

Dit verslag wordt afgesloten met een oprecht woord van dank aan allen die in 2018 op enigerlei wijze hebben bijgedragen aan de beoefening van de kerkmuziek en aan het bevorderen van de kwaliteit van de kerkmuziek in ons bisdom. Een bijzonder woord van dank aan de vrijwilligers, kerkmusici en koorzangers die in de parochie regelmatig en vaak belangeloos hun medewerking verlenen. Tevens is een welgemeend woord van dank op zijn plaats aan de medewerkers op het secretariaat die geheel vrijwillig en pro Deo hun werk verrichten en op wie nimmer tevergeefs een beroep werd gedaan.

Het bestuur van de Sint-Gregoriusvereniging in het bisdom Roermond,

Drs. E. Smeets,

bisschoppelijk vicaris voor liturgie en kerkmuziek, tevens voorzitter van de Sint-Gregoriusvereniging in het bisdom Roermond

H. Notermans,

secretaris van de Sint-Gregorius-vereniging in het bisdom Roermond

KOORSECRETARIS - DIRIGENT - ORGANIST

- Aan alle parochiegeestelijken wordt één exemplaar van 'Koorgeleide' toegezonden.
- Elke koorsecretaris in de parochies ontvangt eveneens één exemplaar om dit binnen het koor te laten rouleren. **Mocht de adressering van het koorsecretariaat niet (meer) juist zijn, gelieve dit dan te melden aan het diocesaan secretariaat SGV in het bisdom Roermond.**
- Een persoonlijk abonnement voor 4 nummers per jaargang is mogelijk door € 10,- per jaar over te maken op ons banknummer (zie onder).

LEDEN VAN DE ALGEMENE VERGADERING VAN DE SINT-GREGORIUSVERENIGING IN HET BISDOM ROERMOND

Vicararis Drs. E. Smeets pr., voorzitter

Eindstraat 6, 5801 CR Venray (0478-550740) (voorzitter@sgv-roermond.nl)

Pastoor H. Notermans, secretaris

Pr. Beatrixstraat 2, 6039 CJ Stramproy (secretaris@sgv-roermond.nl)

Drs. G. Moonen RC, penningmeester

Bob Boumanstraat 26, 6042 EH, Roermond (0475-386772 werk)

Mw. A. Jansen, Volksplein 95-C, 6214 PC Maastricht (043-3216892)

D. Jansen, Hoogstraat 11, 6017 AP Thorn (0475-562187)

W. Leenen, Ginkelstraat 118, 5911 ES Venlo

J. Steijvers, Aldenhoven 28, 6093 HB Heythuysen (0475-496456)

C. Tonnaer, Arlo 32, 6041 CJ Roermond (0475-582276)

J. Vanhommerig, Deken Fabiusstraat 5, 6118 EN Nieuwstadt (046-8881570)

A. Voesten, Molenstraat 7, 5975 AE Sevenum (077-3662479)

Sint-Gregoriusvereniging in het bisdom Roermond (SGV)

Postadres:

Postbus 470, 6040 AL Roermond
(ook voor het aanvragen van onderscheidingen)

Bezoekadres:

Swalmerstraat 100, 6041 CZ Roermond
(secretariaat en documentatiecentrum te bezoeken, cq. telefonisch te bereiken op: **maandagmorgen van 10.00 tot 12.00 uur,**
woensdag- en vrijdagmiddag van 14.00 tot 16.00 uur)

Website:

www.sgv-roermond.nl

E-mailadres:

secretaris@sgv-roermond.nl

Telefoon:

0475-386725

Bankrelatie:

ABN Amro NL45ABNA0229852599

t.n.v. 'Sint-Gregoriusvereniging, postbus 470, 6040 AL Roermond'

